

לפרשת שמיני, פרשת פרה – תשע"ד

"בל תוסיף" בעבודת השם

יהונתן טוכפלד

בפרשת השבוע אנחנו קוראים על נדב ואביהוא אשר לקחו "איש מחתתו ויתנו בהן אש וישימו עליה קטרת ויקריבו לפני ה' אש זרה אשר לא ציווה אותם. ותצא אש מלפני ה' ותאכל אותם וימותו לפני ה'."

רש"י במקום מביא את דברי המדרש המפורסמים אשר מסבירים שהחטא של נדב ואביהוא היה ש"שתויי יין נכנסו למקדש."

כמו הרבה פרשיות בתורה, לעיתים המדרש פשוט "מנצח" את הפשט, ההסבר שהגננת או המורה לימדה אותנו נחקק בזיכרוננו ולא משאיר מקום להסבר הפשוט, למה שכתוב.

המשך הפרשה מלמדת אותנו שנדב ואביהוא היו צדיקים. משה מנחם את אהרון ואומר לו שעליהם אמר ה' "בקרבי אקדש" - קרובים הם היו לה'.

עולה השאלה - אך הם חטאו! להיכנס שתויי יין למקדש זהו מעשה חמור המעיד על קלות ראש וזלזול במקדש ובעבודת ה'. איך ייתכן הדבר?

בקריאה נוספת של הפסוקים עולה סיפור אחר. "ויקריבו לפני ה' אש זרה אשר לא ציווה אותם" - מה היה חטאם? הם לא עבדו ח"ו עבודה זרה, האש שהם הקריבו הייתה "לפני ה'".

חטאם הגדול היה שהם עבדו את ה' בדרכם. נדב ואביהוא, מתוך רצונם לעשות עוד, להתקרב עוד לה', להרגיש יותר את נוכחותו בתוכם - המציאו עבודת ה' חדשה. הקריבו אש "אשר לא ציווה אותם."

התורה מצווה אותנו במאות מצוות, אלפי סעיפים ורבבות פרטים - כך, ולא בדרך אחרת, אומר ה' לנו, רצוני שתעבדו אותי.

כשאנו עובדים את ה' מוטלת עלינו החובה לבטל את רצוננו לחלוטין. להיות עבדים לה'. לעשות מה שה' רוצה ולא מה שמסב לנו עונג רוחני.

איסור בל תוסיף אוסר עלינו לשבת בסוכה יום נוסף לאחר סיום חג הסוכות. אך מדוע? אם הסוכה היא "צילא דמהימנותא", כמו שאומר הזוהר, מדוע שיהיה אסור לשבת בצל האמונה עוד יום אחד?

אם מטרתנו הייתה הרגשת קרבה לה' - אז היה מותר לשבת גם כל השנה בסוכה. אך עבודת ה' שלנו צריכה להיות 'לעשות רצון אבינו שבשמיים'. לא יותר ולא פחות.

לעבוד את ה' לא את עצמינו.

הכוזרי מסביר שחטאם של בני" בחטא העגל לא היה עבודה זרה. משה נעלם והם רצו מתווך אחר בינם לבין ה'. לדידם של בני" כשהם השתחוו לעגל הם השתחוו לה'. כל חטאם היה שלא כך ה' ציווה לעובדו, למעשה, הוא אסר זאת בעשרת הדברות.

הגמרא מספרת על תלמיד חכם שנפטר בצעירותו. אלמנתו הסתובבה בבתי מדרשות והתלוננה על כך שה' לקח את בעלה הצדיק.

בעלי שקרא הרבה, ושנה הרבה, ושמם תלמידי חכמים הרבה, מפני מה מת בחצי ימיו? ולא היה אדם שהשיב לה דבר.

פעם אחת נזדמן לה אליהו ז"ל.

אמר לה: בתי, מפני מה את בוכה וצועקת?

אמרה לו: רבי, בעלי שקרא הרבה ושנה הרבה ושמם תלמידי חכמים הרבה ומת בחצי ימיו אמר לה: כשבאת בנידתך, כל אותן ג' ימים הראשונים, מהו אצלך? (איך בעלך נהג דיני

הרחקה?)

אמרה לו: רבי, חס ושלום שלא נגע בי אפילו באצבע קטנה שלו. אלא כך אמר לי, אל תגעו בכלים שמא תביאו לי לידי ספק

- כל אותן ימים האחרונים מהו אצלך?

אמרה לו: רבי, אכלתי עמו, ושתיתי עמו, וישנתי עמו בבגדי על המטה, ובשרו נגע בבשרי, אבל לא נתכוון לדבר אחר.
אמר לה: ברוך המקום שהרגו. שכך כתוב בתורה (ויקרא יח) "ואל אישה בנדת טומאתה לא תקרב".

מה היה חטאו הגדול של אותו תלמיד חכם?
אז נכון, הוא לא הקפיד בדיני הרחקה- אך מעולם הוא לא חטא! מעולם הדבר לא הביאו לידי מעשה!

מסביר הרב קוק שחטאו הגדול היה הכנסת ההגיון שלו לתוך עבודת ה'. בזמן הנידה, בזמן הדימום, בזמן שניתן 'לראות' את הטומאה, להבין את האיסור- הקפיד אותו תלמיד על קלה כבחמורה.
אך כשהדימום הפסיק, כשהטומאה הפכה להיות משהו רוחני, מנותק מהמציאות, שאין האדם יכול להבין ולקלוט בחושיו, התלמיד הקל.
עצם החילוק, כך מסביר הרב קוק, הוא פסול ומעיד על אמונה קלוקלת- גם מבלי להיכנס לפרטי ההלכה ועד כמה גדול היה חטאו של אותו תלמיד חכם.
וכי מדוע זה משנה אם אתה מבין את ההלכה או לא? התורה כתבה, כך אומר אליהו, "ואל אישה בנדת טומאתה לא תקרב". אין הבדל בין הימים הראשנים לאחרונים.
החילוק שעשה אותו תלמיד מעיד על נגיעה אישית, הכנסת ההגיון האנושי לתוך צוויו של הקב"ה.
ברוך המקום שהרגו.

על נדב ואביהוא כתוב "וימותו לפני ה'" - לפני ה' "כי חשבו שיעשו דבר הרצוי לפניו" (ראב"ע)
כוונתם הייתה לטובה.
אך כשאנו ממציימים לעצמינו דרך חדשה לעבודת ה', האש הופכת להיות "אש זרה".